

תפארת צבי

כולל "מלכות שבתפארת"
ע"ש אלימלך ומלכה שוימרה

התורה

פרשת כי תשא

רב ביכנ"ס וראש הכולל
הרב משה גבאי שליט"א

זמני השבת

- הדלקת נרות: 16:59
- צאת השבת: 17:59
- זמן ר"ת: 18:34

זמני תפילות בבית

ימות השבוע:	יום שבת:
שחרית: 7:30	מנחה ער"ש: 17:20
מנחה גדולה: 13:15	שחרית: 8:00
מנחה קטנה: 16:40	מנחה שב"ק: 17:09
ערבית [פלג]: 16:55	ערבית מוצ"ש: 18:16

שיעורי תורה

- א - ה: 8:10 - 9:00 - גמרא מסכת סנהדרין עם הרב משה גבאי.
- א, ג, ד: 20:00 - 21:30 - מדרשה לנוער עם ר' אפרים ראם.
- ב: 20:00 - 21:45 - שיעור ביזרע שמשון עם ר' יצחק לוריא טהור.
- שבת: 15:55 - גמרא והלכות שבת מוצא"ש: 19:45 - הלכה לנוער עם הרב משה גבאי.

אקטואליה בפרשה

"מתכוננים לשבת..."

שיעור פרשת שבוע מתקיים כל יום חמישי בשעה 20:00
ע"י הרב משה גבאי שליט"א
כולם מוזמנים.

עלון מס' 301

צריך להשתמש בנשק המיוחד שלנו בזמן חזקתו כשהייתה סכנה של מלחמה הוא נעץ חרב בפתח בית המדרש... היום העניז איזה שר בממשלה לומר "עומדות היו רגלנו בשערך ירושלים" שרגלנו עומדות במלחמה בזכות שעריך ירושלים שהם לומדי התורה העוסקים בהלכה בבתי המדרש לפי דברי חז"ל, וכמעט סקלוהו לאותו שר, מזלו שזה היה בראיון דרך הטלפון...
ודוקא בשבוע זה שקוראים בו פרשת חטא העגל שאמרו חז"ל אין לך שום פורענות שבאה לעולם שאין בה סגירת חשבון על חטא העגל, גלויות, מאנקוויציה, שואה, גרוש ספרד, מאורעות תרפ"ט, אסון המסוקים, ואסון מירון, ושמתח תורה האחרון...
לפי דברי חז"ל בכל אלו יש חלק מחטא העגל! שנאמר "וביום פקדי ופקדתי עליהם חטאתם!"
ומה היה החטא, איבוד הזהות... מחפשים את אלוקים... במקום לפתוח את העיניים, משתיקים כל נסיון חיזוק, מרחיקים כל לומד תורה! הקב"ה כאן לידך מחפש רק שתרים את העיניים אליו הוא רוצה להושיע אותנו יותר משאנחנו רוצים להושיע את עצמנו, "עמו אנכי בצרה".
ולחשוב שבימים אלו על אף הצרות והפיגועים מבקשים מאתנו חז"ל להרבות בשמחה, זה מחזק את ההבנה שזה לא כדי לשפר את ה'מורל'... אלא ע"י חיזוק עצום באמונה מגיעה השמחה! ע"י הבנה שכל רגע בורא עולם ממש עמו, וההבנה הזו שיש לי אבא קרוב שדואג לי לכל ושומע את כאבי, היא עצמה התחושה המיוחדת המביאה את האדם לשמחה ללא גבולות! נתפלל כולנו להצלת ולהצלחת עם ישראל, ונגאל בקרב, אמן. **שבת שלום.**

נפשו לה' אי"ש נטרקיון: "אמן יהא שמיה", וזה כופר נפשו לה' כי כל העונה אמן יהא שמיה בכל כוחו, קורעין לו גזר דינו, ואפילו יש בו שמץ עבודה זרה מוחלץ לו.
ועל פי זה אפשר להסביר את דברי הגמרא [ב"ב י:]: "אמר ר' אבהו, אמר משה לפני הקב"ה ריבונו של עולם: במה תרום קרן ישראל? אמר לו: ביכי תשא! ויש לרמז ב"כי תשא" ר"ת "בכל כוחכם תענו אמן יהא שמיה". משה רבינו שאל במה תרום קרן ישראל, כשיהיו צריכים הרמת ראש דהיינו כשיחטאו ח"ו ויהיו גזירות קשות על עם ישראל, מאי תקנתם? אמר לו ה' "בכי תשא" הרומז לעניית "אמן יהא שמיה. וכל העונה אמן בכל כוחו, קורעין לו גזר דינו, ומוחלץ על כל עונותיו.
מה דעתכם? אולי נקבל על עצמנו כולנו לכווין במשך שבוע אחד! בכל אמן יהא שמיה רבה שנשמע בכל קדיש בתפילה, מי יודע אלו שערי שמים רחבים יפתחו בפני כל עם ישראל.
הביא עוד בעלון הנפלא 'פנינים', ב'פרקי היכלות', מדרשים המיוחסים לרבי ישמעאל בן אלישע כהן גדול אחד מעשרה הרוגי מלכות, הביא שגילו לו המלאכים בעת עלותו השמימה כשטיהר עצמו בסילודין, ורצה לדעת בין השאר על הגזירה של הרוגי מלכות מובא שם, אמר ר' ישמעאל סח לי סגגאגא"ל שר הפנים, ידידי שב בחיקי ואניד לך מה תהא על ישראל. ישבתי בחיקו והיה מסתכל בי ובוכה והיו הדמעות נופלות מעיני ונופלות על פני. אמרתי לו 'יהר זיו מרום' למה תבכה? אמר לי ידידי בא ואכניסך ואודיעך מה גזרו לישראל עם הקודש. תפשני והכניסני בחדרי חדרים ולגני גזים ולאוצרות של הפנקסים ופתח והראני כמה צרות כתובות צוררות משונות זו מזו. אמרתי לו הללו למי אמר לי ישראל. אמרתי לו ויכולין לעמוד בהם!! אמר לי למחר בא ואודיעך צרות משונות מאלה. למחר, הכניסני לחדרי חדרים והראני אשר לחרב ולרע ולשבי, אמרתי לו ישראל בלבד חטאו!! אמר לי בכל יום מתחדשות צרות רבות עליהם מאלה, וכשנכנסים לבתי כנסיות ועונין "אמן יהא שמיה רבא" אין אנו מניחים אותם לצאת מחדרי חדרים!...
אין דברים יותר מפורשים מהאמר! כח של תפילה הוא נשק ידוע שהוא היתרון הצבאי של עם ישראל, כי נשק וצבא יש לכולם, מקיפים אותנו, מצרים, ירדו, לבנון, סוריה, ועוד שלוחות טרור ימי"ש,

"כי תשא את ראש בני ישראל לפקודיהם ונתנו איש כופר נפשו לה' בפקוד אותם ולא יהיה בהם נגף בפקוד אותם"
בימים טרופים אלו ניתן לשמוע פעמים רבות כשנפגשים שני ידידים... "נו, מה אתה אומר מה יהיה...? איד תסתיים המלחמה? יתפשו אותו או לא? כמה צרות, כמה חיילים נפגעים? כמה "הותר לפרסום" קשה, קשה מאוד עם זה ולא רואים את הסוף...
יש חושבים שצריך לתת את כל המדינה (מלבד כח ממכה בניינים בתל אביב...) כדי לשחרר את החטופים, והעיקר שזה יהיה עכשיו...! ויש שחושבים שעדיף אולי לא לחשוב עליהם עד שימות אחרון המחבלים בעזה... אבל באמת, מהי האמת? איך פותרים את הקונפליקט הזה?
הנה אמרו חז"ל [שבת קיט:]: "אמר רבי יהושע בן לוי כל העונה אמן יהא שמיה רבה בכל כוחו, קורעין לו גזר דינו". ר' חייא בר אבא אמר ר' יוחנן אפילו יש בו שמץ של עבודת אלילים, מוחלץ לו". וגי'רסת הרא"ש והטור קורעין לו גזר דינו של שבעים שנה! ומטביל רש"י בכל כוחו - בכל כוונתו. ותוס' מביאים שם בשם ה'פסיקתא' בקול רם וז"ל, כשישראל נכנסים לבתי כנסיות ואומרים אמן יהא שמיה רבא בקול רם, ומטביל גזירות קשות!! ובשלחן ערוך פסק כשני הפירושים, שכתב "יש לכוין בעניית הקדיש ולענות אותו בקול רם".
והביא המשנה בוררה, בכל כוונתו ובכל איבריו דהיינו שיאמרנה בלב ונפש, ולא כמוציא בשפתיו ולבו בל עמו. והריטב"א מביא בשם רבינו יונה בברכות, ששומעין את השם בקול רם כוונתו מתעוררת.
ונאמר בגמרא [ברכות ו:]: אמר ר' יוחנן "בשעה שהקב"ה בא לבית הכנסת ולא ימצא בה עשרה, מיד הוא כועס, שנאמר מדוע באתי ואין איש קראתי ואין עונה.
ויש לדקדק, איך מוכח מהפסוק הזה, שהכוונה על עשרה בבית הכנסת, הרי נאמר איש אחד? דלמה הכוונה כשאין איש ממש, דהיינו שאף אחד לא נמצא? ומפרש המהרש"ל בספרו 'יחמכת שלמה' דבר נפלא, וזה לשונו, סמך לדבר שמעתי, אי"ש הוא ר"ת "אמן יהא שמיה" דהיינו בעשרה! שהקב"ה אומר מדוע באתי ואין עשרה מתפללים, שיוכלו לומר "אמן יהא שמיה".
ועל פי זה יש לרמז באופן נפלא את הפסוק שלפנינו, "ונתנו אישי כופר

ערב גיבוש לנערים המתוקים של המדרשה א' ג' ד' בשעה 20:00
ניתן להתקשר לשאלה והתייעצות לטל' 052-7622517

שאל את הרב

האם סכף אימוץ של הילדים נחשב לכסף אשפות?

אם אבא אלוה פייבית ואת האם אולא של הפנים אפיוס פייבית?

האם אחרת לאמוץ בין תפילת לחש לחזית פש"ל?

ניתן להחשיב את תשלום בנו לתלמוד תורה או לישיבה קטנה או גדולה לפי חשבון כסף מעשרות. אולם גיל צעיר ממש כמו מעונות וכדו' לא יחשב לכספי מעשר.

אם האבא עבר על ההלכה ולקח הלוואה בריבית שלא בהיתר של 'היתר עסקא', אין צריכים הבנים להחזיר למלווה את הריבית הזו. וכן אם ירשו כסף של ריבית אין צריכים להחזיר.

אסור להפסיק בדיבור בין לחש לחזרה. וגם ללמוד בפיו לא יעשה כן. אמנם מעיקר הדין מותר לקרוא פסוקי תהילים וכדו' אך עדיף יותר ללמוד ע"י הרחור ולא להוציא בשפתיו.

זכיתי בזכות הכבירה של טיפול באב ישיש. אבי ז"ל היה במצב שהיה זקוק לעזרה תמידית, ואני בן הזקונים, הייתי זה שטיפל באבא תשע שנים תמימות. בשנים המוקדמות היה לאבא מאד קשה עם המעבר מביתו אל ביתי, ומה שהקשה עליו במיוחד היו השבתות. אבא רגיל היה לסביבה שלו, לישיש בו היה משתתף שנים רבות בסמוך לביתו, ומשום כך קשה היה לו המעבר הזה. החלטנו אז כי במשך השבוע אבא ישהה אצלי, ובשבתות נבוא כולנו לביתו.

"נבוא כולנו" פירושו של דבר, לארגן ביום שישי לחוף שבעת ילדים רחוצים, לדאוג שכל מאכלי השבת יהיו ארוזים, לצאת בעריו ובזקנינו אל הרכב חצי שעה לפני שבת ולהתפלל לה' כל הדרך שלא יפך כלום שם, בתא המטען... ומיד בבואנו לדירתו של אבא 'להעמיד' את הסירים על הפלטה, ועוד טרדות כהנה וכהנה. ביוזמתי עד כמה הדבר חשוב לאבא, החלטנו בעזרת ה', לעשות זאת.

אבא היה יוצא ביום שישי בבוקר עם מוניית לעבר ביתו, 'מכין' עבורנו את הבית, פורס סדינים ומציע את המיטות, עורך שולחן וקונה את החלות - כך קיבל אותנו שובר פנים יפות בבואנו אליו לפני השבת. מלבד התועלת שנגרמה לאבא בעצם שחוונו בביתו בשבת, הייתה התועלת הנפשית שלו כפולה ומכופלת כי הייתה לו הרגשה שיהוא זה שמארח אותנו. גם העול בריא היה עבורו מאוד, היה עליו לסדר ולהכין ולקנות. השבתות הללו העמידוהו על רגליו מבחינת הבטחון העצמי שלו, ועל כך נתונה תודתי להקב"ה שנתן לי שכל לנהוג כך.

קטע מ"ילקוט מעם לועז" מחזק אותי תמיד, וזה תוכנו: דמא בן נתינה שכיבד את אביו, קיבל פרה אדומה בשכרו - כי אין לך מצווה שכלית ככיבוד אב ואין לך מצווה בלתי מובנת כפרה אדומה. ללמדך שיש לקיים את המצווה השכלית, כיבוד אב, באותה אי-הבנה ואמונה תמימה כפרה אדומה. לעשות הכל למען האב ללא חישובים ושיקולים.

באחד מערבי השבתות האלה, יצאנו שוב לימצע'ה הזה. להלביש את הילדים לשבת, לסיים את הכל ולוודא כי לא שכחנו דבר וכי לקחנו איתנו את כל מאכלי השבת. שוב 'התקפלנו' וכלנו אל תוך המכונית ויצאנו לדרך, כשהפעם אנו משאירים מאחורינו בית 'מבולגן' ויוצאים לביתנו של סבא.

בהגיענו קיבל סבא את פנינו כהרגלו תמיד, השולחן היה ערוך, המיטות היו מוצעות, כל ילד כבר ידע את פנינו הקבועה בבית סבא. זוגתי פנתה עם אחת הקדרות לעבר הגז, מנסה להצית את הגז... והגז לא נדלק. 'התעופפתי' וירדתי למטה להחליף את הבלו ונדחמתי לגלות כי אין גז גם בבולון השני. "זה לא יכול להיות", אמרתי לעצמי, "הרי זה לא מכבר הזמנו בלון חדש, וכי משהו השתמש בו כשאבא לא היה בביתנו?" המרק קפוא, הכל קר, השבת מתקרבת וגז אין.

שכן ישיש אחד התגורר ליד אבא, ניסינו להיעזר בו אלא שכנראה נרדם, לא פתח את הדלת. חישוב מהיר העלה פתרון אחד, שבים הביתה ומיד. הסברתי לאבא כי אנו 'תקועים', וכי אין ברירה זולת לשוב הביתה במהירות. אבא התאכזב קשות, אני שבעתיים, הילדים השמיעו 'אוי' ארוך וממושך שביטא את קוצר הרוח של כולם. זוגתי הייתה על סף התמוטטות לאחר כל הטרחה בעקירה מהבית לריק ולהלב. מה עוד שהבית היה הפוך על פיו ואינו מוכן כלל לקראת שבת.

לא הייתה ברירה. רצנו כל עוד נשמטנו באפנו אל הרכב, דחפנו את הביגוד עם היציבל, ועשינו 'טשולנטי' אחד גדול של מזוודות פתוחות עם חלות ודגים וכך שעטנו במהירות. בדרך, ליד בית הכנסת, ירד אבא מהרכב. הגענו הביתה קרוב מאד לכניסת השבת.

הפשלתי שרוולים כנער, הכנסתי את כל הבית לקלחת עשייה מהירה לסדר את הבית לשבת. כשהסירים עבועו על האש בכלי, כבר היה כל המוקצה מונח בערמה אחת גדולה בפניה מסוימת בבית. טייפ על טלפון על צבעי ילדים על מסרגות על קלטות על עטים על חילכים. משהו הפליא לעשות כשמצא את המפה בבלגן הזה, ערכנו שולחן במהירות, ורק כשנשמע הצפצוף השני נזכרנו שעדיין לא הכנו את הנרות...

זוגתי הצליחה לשלוף עצמה איכשהו ממהומת המטבח של הרגעים האחרונים לפני הדלקת הנרות. לפני שנכנסה לנוח קמעא ממה שעבר עליה בשעה האחרונה, אמרה לי את המלים הבאות כשדמעות בעיניה: "אינני מסוגלת יותר עם השבתות האלה, גמרנו עם זה".

שיהיה כך, וכי איתיישב עתה לדון בדברים, עדיין לא הייתי במקווה ועם ישראל כבר אוהז באמצע מנחה. עזבתי את הבית ונשמתי לרווחה. זה לא היה קל, לא קל היה לשמור על קור רוח במהלך הלחץ, לשמור על כבוד סבא ועל כבוד ההורים, על כבוד הילדים ועל הכבוד העצמי. זהו זה סיכמנו, כך היה צריך להיות.

למחרת בבוקר התעוררנו כולנו לשמיעת חבטה חזקה. אצנו כל עוד נשמטנו בנו לחדר הילדים לשמע הצעקה שעלתה משם, נדהמנו לגלות כי בנוו התינוק השובב שטיפס על מקום גבוה - נפל על הארץ וספג מכה אדירה בראשו.

דקה ארוכה עוד שכב על הארץ וילל. פחדנו לנגוע בו שמא אירע לו משהו. לאחר כמה דקות החל לחייך בשעשוע למראה כל המשפחה העומדת מולו, קם על רגליו והחל רץ לעבר אמו כהרגלו תמיד. בקיצור, זולת נפחות במקום המכה היו דינו ורגליו פעילות תמיד. בעוד צחוקו מתגלגל בבית לאורך כל השבת, נתונים היינו בחרדה לשלומנו ובתקווה שחבל בסדר.

במוצאי שבת שוחחתי עם רופא שהציע לי לערוך לו 'צילום גולגולתי' לוודא שהכל תקין. את הצילום עשינו עוד באותו ערב. אחרי יומיים קיבלתי את תוצאות הצילום, וברוך-השם הכל בסדר. "סביר להניח שהיה כאן זעזוע פנימי כלשהו, אשר עלול היה להיות מסוכן מאד ורב-השלכות", אמר לי הרופא ברצינות, "נפילה שכזאת אינה משאירה תינוק בליל נקי מחבלה בדרך כלל. היה לכם נס". בעוד לבי פועם מהדברים, המשיך הרופא להצליף דבריו: "עלולים הייתם לבלות אתו בבית החולים ימים ויללות, האלוקים אוהב אתכם, מנע מכם את כל זה".

שבתי הביתה. הייתי צריך להיות טיפש בכדי לא להבין שהטריחו אותי משמים ביום שישי ובכך מנעו ממני טרחת דאגה זו עם בני, ח"ו. היה על מוחי להיות עיוור כדי שלא לראות את ההקבלה בקורות היומיים האחרונים ולראות ש"כל טרחה תמורת טרחה". טרחת כיבוד אב נטלה ממני את הטרחה עם בני שיחי'.

כששמעתי זוגתי את דברי הרופא, אחז אותה הלם. "שמע", אמרה, "אנו ממשכיכם עם השבתות הללו האלה והאלה, לא נוותר על שבת אחת". לאור זאת נסתייע במשך השבוע לבית אבי, להזמין בלונגי גז ולברר איך התרוקן הבולון בצורה כה מוזרה.

והנה, בהגיעי לביתו של אבא, ניגשתי ישר אל הכיריים, הדלקתי את הגז... הלהבות הכחולות מפוזות יפה. שיערתי שאלו הם שייכי הגז בבלון. ירדתי במהירות לעבר הבלונים, בודק ורואה כי הבולון החדש שהזמנו לא מכבר - מלא וכבד (!). לא האמנתי לאשר אני רואה, סגרתיו ופתחתיו שבע פעמים, עד כי המום הייתי לגלות שהבולון פשוט מלא כחדש. כנראה שברגעי הלחץ לפני השבת לא הבחנתי בכך, ולכן היה לי נראה כי הוא קל ומרוקן לגמרי.

משמים אטמו את עיני בשעה ההיא, הטריחו אותי בטרחת מצווה ופטרונני בכך מטרחה אחרת. נענית ואמרתי את ההלל השלם על אותה טרחה שהייתה מנת חלקי. ומאז ועד עולם מלא פי הודיה להשי"ת על כל טרחה וטרדה הפוקדות אותי בעל כרחי, לאשר אינני יודע מה היה מנת חלקי לולי היה כך.

בניין עדי עדי:

מספרים... שאיש אחד עם קוקו ארוך הגיע למרן הגר"ח קנייבסקי זצ"ל, וביקש ברכה שהוא כבר אחר כמה שנות נישואין ולא זכה להפקד בזרע של קיימא. אמר לו הרב, "מה לעשות איש ואשה יכולים ללדת אך אשה ואשה אינם יכולים ללדת...!" וזה מביא אותנו להבנה שאם אתה פעמים רבות לא מבין את אשתך או את לא מבניה את בעלך... מצויין! ככה זה בדיוק צריך להיות! אתם אחרת! אמר לי השבוע משהו כנראה מניסיון אישי... להבין מה אשה רוצה זה כמו להבין למה הקופסה של מגש פיצה היא מרובעת, והמגש פיצה עגול, ואוכלים אותו משולש...!! אז זהו לא תמיד אפשר להבין, אך כן צריך לקבל ולהסתדר גם בלי להבין!!! בחיי הנישואין צריך להתרגל להוריד את הראש, עצם ההורדה היא העצמה והיא החכמה הנכונה. אל תחשוב שאם זו לא הייתה אשתך זה היה נראה טוב יותר... כבר אמר פעם איש זקן וחכם... חיי הנישואין הם כמו מסעדה, אתה מזמין בהתחלה אוכל, ואז תוך כדי האוכל אתה פוזל לצלחת של זה שלידך ושואל את עצמך... "למה לא הזמנתי מנה כמו שלו...!!"

לע"ז:

- * אמה בת אסתר * יוסף חיים בן מסעודה * תמר בת מטילדה
- * משה הרש בן אידל * ר' חיים בן גדריה * גיוליה בת טינה * מוטי
- * מרדכי בן מרי הי"ד * תקווה רימה בת נעימה * עמנואל בן יונה
- * דוד * ר' אלימלך ב"ר יוסף * מלכה בת ר' אשר זליג הלוי * ישראל
- * יאיר בן מנחם * משה לוטפולה בן מלכה * אריה בן יונה

פינת ההלכה:

- דיני הקשורים למצוות מזוזה:
- * גולל המזוזה מסופה לתחילתה היינו מהמילה אחד לכיוון המילה שמע.
  - * מנהג הספרדים לקבועה ישר ומנהג בני אשכנז לקבועה מוטה באלכסון.
  - * יקבע אותה בתוך חלל הפתח בטפח הסמוך ליציאה לחוץ. אך אין דין זה מעכב.
  - * כדי למצוא המקום הנכון לקביעת המזוזה, יש למדוד כל חלל הפתח תחת המשקוף ויחלקו לשלוש. ויקבע בתחילת שליש עליון וכלפי מעלה.
  - * אם גובה המשקוף גבוה הרבה בכל זאת יניח את המזוזה בשליש העליון, אף שעקב כך לא יוכל להגיע לנשק אותה. כי אין הנישוק עיקר אלא מקום המזוזה.
  - * אם קבע המזוזה למטה משליש עליון יחזור ויקבע במקום.
  - * מזוזה צריכה להיות קבועה! ואם יש רק מעט דבק נייר והיא זזה אין זה תקין.

זכות העלון:

- * לרפואת משה עומר בן כרמית * להצלחת ליאור בן שלמה * ועדי
- * גל בת חיים * להצלחת ערן בן אסתר ושירה מרים בת צופיה
- * ומשפחת * רפואה שלימה ליונה בת מרים * ולאליעזר בן נעמי
- * ואסתר בת אמה * עדי בת יונה חזרה בתשובה * להצלחה
- * ובריאות עומר ואוהד בני חגית * לרפואת ברכה בת מימי סימי *